

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U102069

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-12-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бокоч Юліана Миколаївна

2. Yuliana M. Bokoch

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 052

Назва наукової спеціальності: Політологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Політологія

Дата захисту: 21-02-2024

Спеціальність за освітою: зв'язки з громадськістю

Місце роботи здобувача: Ужгородська міська рада

Код за ЄДРПОУ: 33868924

Місцезнаходження: площа Поштова, 3, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 61.051.104

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 11.15.23, 11.15.51, 11.15.07, 11.01.29

Тема дисертації:

1. Комунікативні чинники політичної трансформації в сучасній Україні.
2. Communicative Factors of Political Transformation in Modern Ukraine.

Реферат:

1. У Вступі обґрунтовано актуальність теми дисертації, описано її зв'язок із науково-дослідницькими темами, сформульовано мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження, розкрито його методологію, новизну, теоретичне й практичне значення отриманих результатів, подано відомості про апробацію та публікації результатів дисертації, її загальну структуру. У «Теоретико-методологічні засади комунікативних аспектів трансформації політичної влади» викладено аналіз джерельної бази, категоріального апарату та методології дослідження. Особлива увага приділяється визначенню сутності політичної комунікації. У 1.1. визначено важливість дослідження функціонування політичної комунікації в межах політичної системи, що трансформується. У 1.2. проаналізовано дуалістичну природу політичної комунікації. Це пов'язано з переходом від вертикальних (суб'єкт – об'єкт) траєкторій розповсюдження інформації в суспільстві до горизонтальних (суб'єкт – суб'єкт). У 1.3. систематизовано основні методологічні підходи до вивчення

взаємодії політики та ЗМІ на засадах соціологічної, структурно-функціональної, методології, а також ситуаційного й історичного аналізу. У «Формування нових комунікативних практик у контексті політичної трансформації українського суспільства» досліджено основні комунікативні чинники, що здатні забезпечити ефективність демократичної трансформації політичних інститутів українського суспільства. У 2.1 зазначається, що держава є провідним суб'єктом політичної комунікації, тому на особливу увагу заслуговує дослідження процесів взаємодії інститутів влади для визначення ефективності функціонування демократичної політичної системи. У 2.2. проаналізовано сутність, зовнішні та внутрішні форми комунікації політичних партій. У 2.3. визначено, що встановлення комунікативної співпраці інститутів влади з громадянським суспільством потребує постійного двостороннього обміну інформацією з метою обговорення результатів здійснення політики. У «Основні напрямки сучасної комунікативної політики держави» визначено та проаналізовано напрямки формування й реалізації комунікативної політики. У 3.1. окреслено комунікативну природу легітимності влади. Саме громадська думка є потужним чинником легітимації (або делегітимації) влади. У 3.2. описано потребу формування медіаграмотності, яка ґрунтується на здатності людини організувати свою інформаційну поведінку на підставі раціональних пріоритетів та цінностей. У 3.3. проаналізовано концептуалізацію феномену стратегічних комунікацій як процесу інтеграції думки зацікавлених соціальних груп у процесах реалізації національних стратегічних цілей. У висновках викладаються основні результати і підсумки дисертаційної роботи, які були отримані в процесі дослідження:

1. Дослідження розвитку політичної комунікації в українському суспільстві дозволило зробити висновок про функціональний взаємозв'язок інформації та політичного управління, домінування пропагандистських впливів замість об'єктивного інформування громадян. 2. Загальноновизнаною тенденцією сучасного політичного життя стала медіатизація політики. 3. Глобальний характер впливу медіатизації політики привів до формування двох основних видів політичного режиму сучасності: медіадемократії та медіакратії. 4. Особливо важливу роль відіграють ЗМІ в суспільствах, що здійснюють політичну трансформацію владного режиму. У цей період політична комунікація повинна спрямовуватися на формування таких цінностей, які б дозволили консолідувати зусилля суспільства. 5. Одним із головних суб'єктів комунікації є політичні партії. Аналіз коаліційної співпраці українських партій у парламенті свідчить про нестабільність і невідповідність виборчим каденціям. 6. Комунікація між інститутами державної влади та громадянським суспільством повинна представляти собою взаємодію на ґрунті двостороннього інформаційного обміну за допомогою соціально- комунікативних технологій. 7. Політична комунікація може бути ефективним механізмом легітимації влади за умови організації функціональної взаємодії влади й громадянського суспільства на основі визначення проблемних питань, постійного діалогу щодо результатів і перспектив діяльності. 8. Сучасна комунікативна політика держави повинна набувати стратегічних вимірів. Розвиток стратегічних комунікацій потребує рівноваги технологічними й ціннісно-культурними аспектами комунікування.

2. The Introduction substantiates the relevance of the dissertation topic, describes its connection with scientific research topics, formulates the goal, task, object and subject of the research, discloses its methodology, novelty, theoretical and practical significance of the obtained results, provides information about the approval and publication of the dissertation results, its general structure. The "Theoretical and methodological foundations of communicative aspects of the transformation of political power" presents an analysis of the source base, categorical apparatus and research methodology. Particular attention is paid to defining the essence of political communication. In 1.1. the importance of studying the functioning of political communication within the framework of the transforming political system is determined. In 1.2. the dualistic nature of political communication is analyzed. This is connected with the transition from vertical (subject - object) trajectories of information dissemination in society to horizontal (subject - subject). In 1.3. the main methodological approaches to the study of the interaction between politics and mass media are systematized on the basis of sociological, structural-functional, methodology, as well as situational and historical analysis. In "Formation of new communicative practices in the context of the political transformation of Ukrainian society" the main communicative factors capable of ensuring the effectiveness of the democratic transformation of political institutions of Ukrainian society are investigated. In 2.1. it is noted that the state is the leading subject of political

communication, therefore, special attention should be paid to the study of the interaction processes of power institutions to determine the effectiveness of the functioning of the democratic political system. In 2.2. the essence, external and internal forms of communication of political parties are analyzed. In 2.3. it was determined that the establishment of communicative cooperation between government institutions and civil society requires a constant two-way exchange of information for the purpose of discussing the results of policy implementation. In the third section, "The main directions of the modern communication policy of the state", the directions of formation and implementation of the communication policy are defined and analyzed. In 3.1. the communicative nature of the legitimacy of power is outlined. It is public opinion that is a powerful factor in the legitimization (or delegitimization) of power. In 3.2. the need for the formation of media literacy is described, which is based on the ability of a person to organize his information behavior on the basis of rational priorities and values. In 3.3. the conceptualization of the phenomenon of strategic communications as a process of integration of the opinion of interested social groups in the processes of realization of national strategic goals is analyzed. In the conclusions, the main results and conclusions of the dissertation, which were obtained in the research process, are presented:

1. The study of the development of political communication in Ukrainian society made it possible to draw a conclusion about the functional interrelationship of information and political management, the dominance of propaganda influences instead of objectively informing citizens.
2. Mediatization of politics has become a generally recognized trend of modern political life.
3. The global nature of the impact of mediatization of politics has led to the formation of two main types of modern political regime: media democracy and mediocracy.
4. Mass media play a particularly important role in societies that carry out political transformation of the ruling regime. During this period, political communication should be aimed at the formation of such values that would allow for the consolidation of society's efforts.
5. Political parties are one of the main subjects of communication. The analysis of the coalition cooperation of Ukrainian parties in the parliament shows instability and non-compliance with election cadences.
6. Communication between institutions of state power and civil society should represent interaction on the basis of two-way information exchange with the help of social and communication technologies.
7. Political communication can be an effective mechanism for the legitimization of the government, provided that the functional interaction between the government and civil society is organized based on the identification of problematic issues.
8. The state's modern communication policy should acquire strategic dimensions. The development of strategic communications requires a balance between technological and value-cultural aspects of communication.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Бокоч Ю. Дослідження політичної комунікації у контексті трансформації суспільства. Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 22: Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін. Вип. 21. 2017. С. 47–51.
- 2. Бокоч Ю. М. Технології інформаційного впливу в умовах гібридної конфліктності. Вісник Маріупольського державного університету. Серія: історія, політологія. 2017. С. 79–86.
- 3. Бокоч Ю. М. Сучасні теоретико-методологічні засади дослідження політичної комунікації. Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 22: Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін. Вип. 23. 2018. С. 31–37.

- 4. Бокоч Ю. М. Сучасні тенденції формування комунікативних практик політичних партій України. Регіональні студії. 2018. № 14. С. 33–37.
- 5. Бокоч Ю. М. Розвиток антикорупційних комунікацій у взаємодії влади та громадянського суспільства. Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 22: Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін. Вип. 26. С. 42–49.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Палінчак Микола Михайлович
2. Mykola M. Palinchak

Кваліфікація: д.політ.н., професор, 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9990-5314

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Свідерська Ольга Іванівна
2. Olha I. Sviderska

Кваліфікація: к. політ. н., доц., 23.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шуляк Антоніна Миколаївна

2. Antonina M. Shuliak

Кваліфікація: д. політ. н., професор, 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5234-0758

Додаткова інформація: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/AAE-1066-2019>

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Новакова Олена Вікторівна

2. Olena V. Novakova

Кваліфікація: д. політ. н., професор, 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0402-1904

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ключкович Анатолій Юрійович

2. Anatolii Y. Klyuchkovych

Кваліфікація: д. політ. н., доц., 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Остапець Юрій Олександрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Остапець Юрій Олександрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Сабов Вікторія Іванівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна